Ч. 349 (14.246). Львів, неділя 29. грудня 1935. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem P. LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ і АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-43.
„ Друкарні: 29-36.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Уруґвай зірвав дипльоматичні взаємини з СССР.

МОНТЕВІДЕО, 28. 12. ПАТ. Уруґвайський уряд зірвав дипльоматичні взаємини зі Совітами. Совітському послові в Монтевідео Олександрові Мінкінові вручили пашпорти.

ПАРИЖ, 28. 12. ПАТ. Авас повідомляє з Монтевідео, що уряд рішив зірвати дипльоматичні взаємини з СССР, після довгих нарад. Слідство у справі революції у Бразилії устійнило, що центр комуністичної організації, що мала на меті підтримувати революційну акцію, був в Уруґваю. Документи, які має уряд, доказують, що в лютім 1936. р. мала вибухнути революція при підтримці комуністів, що мали доставити зброю й інші засоби.

Французька опінія пізнається на совітській приязні.

ПРОТИДЕРЖАВНА АКЦІЯ КОМУНІСТІВ У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 28. 12. ПАТ. Одночасно з акцією лівих кол, що має на меті якнайскоріше довести до ратифікації французько-совітського договору про ненапад, появились у французькій пресі більші статті, що критично обговорюють французько-совітські відносини.

„Матен" оголошує інструкції, які в серпні т. р. дали в Москві французькому комуністові Марті щодо акції у внутрішній французькій політиці. Ці інструкції такі: 1) створити фронт на політичній або господарській основі, 2) створити однорідний професійний рух, оснований на боротьбі кляс, 3) зорганізувати т. зв. „протифашистівську акцію", 4) натискати, щоб розвязали ліґи, 5) виелімінувати з армії та поліції фашистівський елемент, 6) боротьба проти католицьких організацій, 7) створити в армії т. зв. комітети оборони републики, 8) зорганізувати акцію з метою боронити французько-совітський договір про ненапад від можливих нападів.

З другого боку заповіджена ратифікація договору без поладнання справи давніх царських довгів та поголоски про нову позичку для Совітів викликали велике невдоволення преси. „Ле Жур" стверджує в передовиці, що нечесному довжникові не можна давати нових кредитів, доки він не признасть давнього довгу 20 міліярдів франків. Щоденник кінчить, що справа давніх царських довгів тісно вяжеться з питанням французько-совітських відносин, які тепер живо обговорюють.

Проти проєкту позички для Совітів дуже гостро виступив „Ґренґоар", що пригадує берестейський договір, протифранцузьку пропаґанду в кольоніях, Альзації і Льотаринґії та підмоги для революційної преси у Франції. На проєкт позички нападають також щоденники „Амі дю Пепль" і „Аксіон Франсез".

Совітський амбасадор аґітує, щоб повалили уряд Ляваля.

РИМ, 28. 12. ПАТ. Італійські політичні кола, що давніше оптимістично дивилися на долю кабінету Ляваля, вчора пополудні під впливом вісток із Парижа, виявили багато песимізму. Те, що нема офіційного комунікату про хід нарад учорашнього засідання ради міністрів, означує, що в уряді нема однозгідности щодо напрямних закордонної політики.

„Ляворо Фашіста" запевнює, що совітський амбасадор у Парижі веде за кулісами енерґійну діяльність, щоб повалити Ляваля. Не зважаючи на те, що парляментарна ситуація уряду Ляваля непевна, „Джіорнале д'Італія" вважає, що уряд таки здобуде більшість яких 30 голосів.

Мекдональди знову ввійдуть до парляменту й уряду.

ЛЬОНДОН, 28. 12. ПАТ. Дуже правдоподібне, що оба Мекдональди, батько і син, знову будуть у парляменті, як прихильники уряду, коли палата відновить свої наради 4. лютого. Рамзей Мекдональд має кандидувати в доповняючих виборах у шотляндських університетах на місце помершого Ноеля Скельтона, а Мелькольм Мекдональд кандидуватиме у північній окрузі Шотляндії Кроамарсі на запрошення союзу національно-лібералыних виборців з уваги на те, що дотеперішній національно-ліберальний посол Маферсон уступив.

„Таймс" у передовиці підкреслює доцільність поставлення кандидатури Рамзея Мекдональда у шотляндських університетах і поручає його вибір, як також вибір його сина. „Таймс" зазначує, що присутність обох Мекдональдів у кабінеті причиниться до більшої єдности національного уряду.

На яких умовинах Абісинія згодиться на мир?

ЛЬОНДОН, 28. 12. ПАТ. Райтер подає з Аліс Абеби умовини, на яких неґус погодився би заключити мир. Абісинці домагаються, щоб італійські війська евакували абісинську територію, щоб Італія виплатила Абісинії відшкодування та щоб великодержави потвердили визнання суверенности Абісинії. Крім цього неґус домагається, щоб міжнародня комісія, яку виделеґує Ліґа Націй, визначила кордон між Абісинією й італійськими кольоніями. Абісинія згодиться на закордонних дорадників, однак не італійської національности та тільки у господарських, фінансових та адміністраційних справах. Загально переконані, що Абісинія не погодиться на інші умовини, хіба, що зазнала б повної невдачі у війні.

Патріотичне самовбивство китайського ґенерала.

НАНКІН, 28. 12. ПАТ. Старий революціонер ґен. Гоу-Фан-Тінґ, шеф штабу першої армії, наложив учора ввечорі на себе руку. Він кинувся на свій меч перед мавзолеєм Сун-Ят-Сена. У тестаменті, який залишив ґенерал заявляє, що приносить жертву з крови свого серця тіні Сун-Ят-Сена, щоб здержати теперішніх керманичів китайської політики від зради. Його жертва має розбудити в них духа спротиву проти японської політики.

Демонстрації китайських студентів.

ШАНГАЙ, 28. 12. ПАТ. Студентів, що хотіли поїхати до Нанкіну, щоб демонструвати проти японської політики Гонеї і Чагар, спровадили на силу назад до Шанґаю на автокарах. Ті, що опиралися, вискакували в повному бігу з автокарів. 30 студентів ранених, 4 тяжко.

Під колесами долі...

Варшава, 27. грудня 1935.

За час 25-ти днів судової розправи, в яких автор цих рядків, сидючи на лавках журналістів рівно напроти лавок підсудних, *мусів* безупинно мати цих останніх на своїх очах та стежити за їх поведінкою, підчас отих довгих днів безліч разів настирливо насувався хвилюючий запит: що тут роблять тих дванацятеро хлопців і дівчат?! Може акту обвинувачення відповіди на те питання не дає, бо воно зроджене з глибших сумнівів, ніж ті, якими займається судове слідство і доказова процедура.

Сидять 12 хлопців і дівчат, — вони здебільша змучені, подобають на людей, яких думки десь далеко поза цією салею, деякі і слухають цікаво, але з цікавістю посторонніх осіб, що вперше довідуються про якісь дивні речі, — інші користають з благодати олівців та паперу і щось собі пишуть чи креслять, — і так усі вони, всі без виїмку, навіть ніколи й Бандера та Миґаль — роблять враження, наче це йде справа *не їхня і не про них.* І чим дальше посувалась розправа, чим більше свідків було переслуханих, актів відчитаних, заяв заголошених, тим глибше було те враження. Судить суд 12 фізичних осіб. Щоб доказати їх вину та засудити на кару, передбачену у параграфах закону, зібрано величезний матеріял, обтяжено столи й подіюм кільканадесяти томами актів і цілим „музеєм особливостей". А і суд не трактує тих 12 осіб, як одиниці, відірвані від оточення, від часу і простору. Тільки тут саме починається різниця у підході польської сторони, репрезентованої судом, та всім українським громадянством (з виїмком хіба невеликого гурту доктринерів). Польська сторона найтісніше зв'язує тих 12 підсудних з революційною організацією, утотожнює їх з нею, всіми гріхами тої організації обтяжує їхній особистий рахунок, бо — щоб сильніше вдарити по отій організації, — щоби сильніше вдарити по тих 12 хлопцях і дівчатах. Тимчасом українська сторона дуже виразно тих хлопців і дівчат від цілої організації відмежовує і ставить справу цілкомі інакше: ми не винуємо їх за українське підґрунтя, ми вважаємо їх жертвами того [illegible] Це значить що [illegible]

знаться до участи в ОУН. Чи нпр. Малюцу, організаційного референта у Краєвій Екзекутиві ОУН, отже формально ніби чолову фігуру підпілля, можна робити відповідальним за те, що слід розуміти під організацією революційної акції у 30-их рр. XX-го століття?! Того сьогодні 25-літнього молодця, якиий робить з усіх обвинувачених мужчин враження найбільшої дитини, якого вся політична „освіта" вичерпується кількатижневим „курсом" в однолітка товариша, що давав йому читати анонімові брошурки, та який разом зі своїм підкладчим зломили життя іншим — і самому собі. Або чи можна утотожнювати підпілля хочби з особою лідера підсудних, Степана Бандери, про якого акт обвинувачення каже, що до ОУН належав, маючи 19 (девятнацять) літ, а маючи 23 роки був ніби вже урядуючим заступником краєвого провідника, себто неначе кермував тоді всією революційною роботою у краю! Чи це не якесь жахливе непорозуміння і чи це вони — ті Бандери, Мигалі й Малюци, ті молоді хлопці й ще молодші дівчата *є авторами та спричинниками* того непорозуміння?!

Але тут починається ще й друга розбіжність між польським та українським становищем. Бо, коли й польська сторона громи кидає на ОУН, як організацію, як ціле українське революційне підпілля, то проте та польська сторона обмежується до ствердження самих неґативних сторінок, та не розглядає його крізь призму програмової народу на всіх полях та крізь призму великої проблеми безталанної української молоді. Прокуратор Рудніцький не цурався признати сьогодні, що повстання УВО у 1920 році було психольоґічно зрозумілим явищем. Ми, українські громадяни, стараємося вглянути й у ту психіку нашої молоді, яка стає податливим ґрунтом для гасел непримирности, ексклюзивности, обожання фізичної сили та виявлювання політичного розуму у „волюнтарстичному" оклику „хочу". І чи можна дивуватися, що хоч ті гасла для всіх нас передовсім *політично недоцільні* та світоглядно чужі, то проте — не кидаємо камінням на тих, що їх *безкритично* приймають, не маючи ніяких даних, потрібних для критичного підходу!

У нещасті опинився не тільки той гурток 12-ти молодих одиниць. У нещасті опинилась вся українська молодь — і ввесь український нарід переживає період, який розпочався з моментом обороту історичного колеса. З отакого каталізму народів зродилось новітнє гасло націоналізму, як прапору відродження. Траґедією української політичної думки є те, що Організація Українських Націоналістів практикою своєї діяльности чи навіть відповідно достосовуваною теорією (голосний „декальоґ") ідею націоналізму викривила. У свою чергу ті молоді люди, які повірили, що суттю українського націоналізму має бути революційна робота, — практикою тієї роботи викривили ідею революції. В той спосіб не то на роздоріжних дорогах, а на повному бездоріжжі опинилась сьогодні велика частина української молоді, що не признає іншої фірми, як тільки фірма націоналізму, — в той спосіб переживає страшне потрясення ввесь нарід, що дивиться на змарнований капітал ідей, на самовинищування своєї молоді, на гекатомби жертв, які вічно приходиться складати на жертівнику немилосердної долі.

Під колесами долі найшлось не тільки 12 підсудних із варшавського процесу. Теорія історичного фаталізму не є вигадкою дефетистів, не є вигадкою лише людей без волі й енерґії діла. Коли дивимось, скільки українських молодих талановитих одиниць марніє, скільки їх цілком випадково, через такий собі якийсь збіг обставин попадається у машину, яка їх ломить, коли пригадаємо собі рідну історію з усіми її крутими стежками кровю политими й кістками засіяними, — можемо повірити в теорію фаталізму, як одну з історіософічних теорій...

Чи довго ще фаталізм української історії скаже приносити українським дітям самі жертви?!

І. Кедрин.

Що цікавить українських католиків.

Кілька думок після Зборів Українського Католицького Союзу.

Цю статтю дістали ми з українських світських католицьких кол. — Ред.

Загальні Збори Українського Католицького Союзу і заповідь появи збірного пастирського листу цілого Єпископату Галицької Провінції у справах Католицької Акції знову зактивізували в нашому громадському житті т. зв. католицьку справу. Український загал знає, що в українській католицькій Церкві йде поважний обрядовий спір за східні чи західні форми нашого обряду. До цього спору наш загал привик. Обрядове питання, ще поважний суспільний фермент у 80-их і 90-их рр. минулого століття, зійшло сьогодні до розміру теоретичного наукового спору, який цікавить невеликий гурт духовників чи специялістів. Натомісць далеко більше тривожиться наше громадянство, втомлене партійно-політичним розбиттям, можливістю повстання нових політичних католицьких ґруп. Пригадаймо занепокоєння української прилюдної опінії при кінці 1930 і з початку 1931 р., себто тоді, коли повстала нова організація, Український Кат. Союз. Цього занепокоєння не усунуло тоді ані інтервю з Митрополитом, ані прилюдна енунціяція тодішнього голови УКС през. В. Децикевича, хоч оба ці виступи заперечували політичні амбіції нової організації. Наше громадянство не орієнтується теж у формах, які сьогоднішній український католицизм, здійснюючи себе в громадському сенсі, приймає. Ще й досі не лише пересічний громадянин, але й неодин греко-католицький духовник стоїть перед питанням, яка є ріжниця поміж УКС і Католицькою Акцією, як перед справжньою загадкою. Врешті нові націоналістичні течії серед нашої молоді зактивізували в нас нове питання може не так політичного, як радше етичного характеру, а саме: чи український національний світогляд може опертися на моральних первнях католицизму? Пригадаємо свято: УМХ. Його збойкотувала наша націоналістична молодь.

Коли закид політичного „опортунізму" у бік української католицької єрархії показався надто недоречний, пошукавки за мотивами бойкоту цього свята опинилися в площині морально-світоглядовій. Почалась дискусія по єрархію моральних вартостей націоналізму. Чи на чолі тих вартостей поставити Бога, чи націю? Цей спір покликав до життя серед української молоді нові течії, оборонні, т. зв. націоналістичний католицизм, а в політичному суперництві той спір довів серед нашої молоді до таких звироднілих форм боротьби, як до її виступів проти нашого Єпископату за його збірний протест у справі голоду на Україні. Мовляв, „боліти" лише над чиєюсь лихою долею, а не зарадити їй — є „злочином".

Висловлюємо думку, що український католицизм не має ані амбіції ані потреби здійснювати свої ідеї політичними шляхами. Зрештою обективні умовини не сприяють таким намаганням. Не потрібуємо цього аж доказувати. Вистане обсервувати організаційну кволість нашої одинокої католицької політичної організації, УНО, і її невеликий засяг діяльности, далі заник колишньої української християнсько-суспільної партії, щоб це зрозуміти. Українське громадянство виразно не хоче, щоб політичний католицизм, оскільки має себе організаційно оформлювати, викликував заколот у нашому житті. Думку, що політичних католицьких партій не потрібно, підкреслив дуже ярко Митрополит Андрій у своєму посланні, оголошеному в „Меті" 1932 р. Таксамо еволюція суспільних форм европейського католицизму має тенденцію неполітичну. Конфлікт поміж державою і Церквою у Західній Европі є сьогодні саме тим замітний, що він чимраз менше є суперництвом за владу й політичні впливи. Це показують найкраще хочби оба конкордати, заключені Ватиканом: з фашистівською Італією (Лятеранський договір з 1929 р.) та з гітлерівською Німеччиною (конкордат з 10. серпня 1933 р.). В обох цих випадках Апостольська Столиця погодилася без спротиву на розвязання католицьких політичних партій (італійські популярі, німецький центр) і в обох цих випадках зобовязалася видати „зарядження", які не дозволять священникам і черцям на членство в політичних партіях та на діяльність для таких партій". (32 стаття конкордату з Німеччиною й аналоґічна 43. стаття Лятеранського договору). Можна навіть у дечому признати слушність голосам німецької преси, яка з цього приводу писала, що ще ніколи політичні впливи християнських віроісповідань не були такі малі, як у нашому столітті. Та й справді, ще ніколи католицька Церква не проявляла так мало інтересу змагатися за своє політичне верховодство, як сьогодні. Слушно запитує один німецький католицький журналіст: коли нарешті перестанемо добачувати в істнуванні й розвитку тієї Церкви загрозу для земських позицій влади? Чи не виступали кожного часу, як лиш тільки Церква, хочби й хвилево, почала вмішуватись у людську метушню, знову святі, які вказували на надприродну місію Церкви? (о. Мукерман). Остак у сьогоднішні часи виступає особливо ясно ця всесвітня місія Церкви, особливо ясно розуміємо її післанництво підготовити Боже Царство на землі, не як готовий і викінчений правно-політичний порядок, лише як морально-історичний наказ для людства прямувати до досконалої спільноти внутрішньо-досконалих та етично-гармонійних людей.

Отже не туди, не політичними шляхами повинні йти громадські амбіції українських католицьких кол.

Конфлікти поміж новими течіями в українському націоналізмі та в українському католицизмі виказують, що саме завданням українського католицизму є перещіплювати великі моральні ідеї, які охопили сьогоднішній католицький світ під видом т. зв. католицької акції, і на український ґрунт. Хтось сказав, що наймогутнішим ферментом, який зареєструвала історія, є саме націоналізм. Могутні ферменти викликують могутні пристрасти. Отже якщо ця „найстрашніша" пристрасть має викликати і в українській дійсності відповідні сили, хочби й у боротьбі з Церквою, то вона не повинна розгублюватись у погоні за фантомами. Тому треба, щоби й український націоналізм, подібно як західно-европейський, ставив властиві питання й боровся за них властивими шляхами. Треба, щоби й українська національна ідея не поривала всіх вязань з трансцедентним світом. Не підлягає найменшому сумнівові, що вона не може зрезиґнувати з метафізичних конечностей, опертих на незмінні моральні права. Якщо так, то хай це питання буде поставлене отверто у ввесь ріст. Особливо серед нашої молоді. Для нашого католицизму — це непотрібно, а тим менше потрібно це для націоналізму, щоб ця боротьба була примітизована і фальшиво узагальнювала поодинокі випадки, які появляються на українському катол. ґрунті.

Національні почування, які кажуть любити свій нарід, його традицію, всі форми буття і прямувати до його величі в будуччині, які кажуть за те змагання віддати навіть життя, не суперечні з релігією. Тому націоналізм не може заперечити і найвищої моральної катеґорії — Бога. Цеж трансцедентальна найвища Ідея, яку в теперішньому розвитку свого ума людина спроможна собі усвідомити. І тому в цій ідеї воплочені найвищі змагання всього людства: жити по Божим плянам. Думаємо, що тут усяка неґація, ненависть, культ осіб, етичний релятивізм — це все лише пусті, але гнучкі як гума фрази, які кожний „ідеольоґ" може нагинати, як йому подобається.

Остання справа, якій хочемо сьогодні присвятити нашу увагу — УКС і Католицька Акція — дещо складніша. Вона вимагає окремого обговорення. Обмежимось лише до ствердження: Католицька Акція — це могутній всесвітній рух, релігійно-моральної обнови. Ідейно це рух, що хоче здійснити „царство Христа на землі", організаційно — це продовження рамени Католицької Церкви —в громадянствах. Сьогодні ті релігійні українські організації, які діють серед нашого громадянства, мають станути у ряди Католицької Акції. Мабуть стане теж у ці ряди (організаційно) Український Католицький Союз. Кажемо „мабуть". Галицький Єпископат заповідає спільний шлях у рямцях Католицької Акції. Вона складається організаційно з чотирьох стовпців: мужчин, жінок, хлопців (КАУМ) і дівчат. Та проте думаємо, що цим „проблема" Українського Католицького Союзу не буде вичерпана. В українському громадянстві є місце на релігійні організації пристосовані до специфічних українських умовин. На це вказують специфічні прикмети української греко-католицької Церкви. Вонаж найбільш національна з усіх церков, хоч у засаді, як католицька, повинна бути понаднаціональна. І ніде так розвиток релігійного життя не є звязаний з національним, як саме на українських землях. Вказатиб хочби на експанзію православія і римо-католицизму. Ось тому в українській дійсности виринала споконвіку потреба таких громадських організацій, які малиб голос в українських церковних справах. Вкажемо на

колишнє Ставропигійське Брацтво. Отож, не вмішуючись у внутрішні справи українських католицьких організацій, які незадовго мають узгіднити „свої шляхи" з Католицькою Акцією, думаємо, що з точки погляду українських національних інтересів (не з чисто релігійних!) ледви чи вказане, щоб організація з таким обличчам, як дотеперішній Український Католицький Союз, свою питому організаційну форму і свою питому методику праці поневолив. Українське національно-релігійне життя надто ріжнородне, щоб воно могло вдоволитися суто західними, італійськими чи якимись іншими зразками. Як українські греко-католицькі громадські кола, які в УКС і в Католицькій Акції проявили вже досить помітну активність, свою співзалежність оформлять — покаже найближча будучність. Та всеж вони повинні мати на увазі, що це не лише релігійно-організаційна справа, але й національна.

Розправа за вбивство міністра Перацького.

ДОКІНЧЕННЯ РОЗПРАВИ З ДВАЦЯТЬПЯТОГО ДНЯ.

ПАТ. повідомляє: Прок. Рудніцький промовляв ціле пополудне аж до год. 7-ої вечором. Хід дальшої його промови такий:

ТЕРОР ОУН І КОЛИШНІХ ПОЛЬСЬКИХ РЕВОЛЮЦІОНЕРІВ З П.П.С.

Акти терору — на думку УВО — врятують не тільки честь народу, але ушляхотнюють теж революційного духа мас, підриваючи в них віру у всесильність Польщі. Терор є не тільки засобом кари, але також засобом самооборони. Він має — на думку ОУН — трояккий вплив: на власну суспільність, бо викликує довіря до організації; на суспільність ворога, бо переконує його, що нарід живе і вкінці на опінію світа, яка говорить про нього. Тут українське підпілля покликується на революційну акцію поляків. Прокуратор пригадує, що революціонери з П.П.С. справді вживали терору, але не мають на своїй совісти ніодного поляка, який мав інші погляди. Польська суспільність знала угодовців, знала людей, яких пятнували в пресі, але не виконували атентату на їх життя або здоровля, бо толеранція, політичний розум заборонили таку боротьбу зі своїми громадянами. Говориться теж про необхідність пропаганди на зовні. На широкі маси дійсно мають вплив стирта, яка горить, або труп, але це є тільки ефекти, які не мають виховного впливу, лише впливають відємно. З практичною діяльністю ОУН вяжеться ще один момент, а саме поширювання невдоволення з уряду і деморалізація армії на випадок майбутньої війни. В архівах Сеника є низка проектованих відозв в українській або німецькій мові. У відозві до польських вояків говориться, що „кілька осіб, які хочуть зробити інтерес на війні довело Польщу до війни". Інші відозви призначені для поневолених білоруських вояків. В одній українській відозві згадується, що за океаном зорганізувалися міліони, які незабаром приплинуть до берега. Словом підготовано заздалегіль дезорганізацію армії. Можна взивати українського вояка до дезерції, але оповідати польському воякові такі небелиці, що польський генерал ошукує його — це не тільки нешляхотне, але навіть недоцільне.

ЦІЛИ І ЗАВДАННЯ ОУН.

Становище ОУН можна висловити такою історичною анекдотою: В 1863 р. один російський достойник запитав маркграфа Вельопольського, що Росія має зробити, щоби поляки були вдоволені. Вельопольський відповів: „відійдіть". Такесаме є українське становище. Одначе є величезна ріжниця — заявив прокуратор — між польською суспільністю з 1863 р. та українською з 1918 і 1935 р. Коли росіяни відійшли з 1915 р., залишилось кількасот урядовців, які спольщились і дещо російських написів, які можна було усунути за кілька годин. У польській душі нічого не залишили. Одначе ми — говорив далі прокуратор — не можемо відійти з Галичини, бо це край з мішаним, польським і українським населенням. Поляки не є тим кольоністами, бо мешкають від 600 років. Не можемо відійти тому, що в деяких воєвідствах відсоток польського населення доходить до 70, в інших до 40 або до 50. Якщо відійде польська армія, адміністрація або суд, залишиться польський селянин та інтелігент і польська література та умова творчість. Не хочу тим казати, щоби українська культура не мала розвиватися, але цей край є краєм польської культури, польського й українського населення. Якби ми відійшли і залишили поляків на місці, залишились би вони національною меншістю. Тому не можемо кидати на поталу стільки міліонів поляків, перекреслюючи згори їх істнування. Такої політики не можемо ні самі вести, ні признати її можливою. Можемо назвати її божевільною і всі змагання, щоби ми відійшли звідтіля, вважатимемо змаганням відорвати частину від цілости.

ЗАЯВА ПРОКУРАТОРА ПРО ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ СПІВЖИТТЯ.

Можемо змагати до чого іншого, можемо думати, як думав про це Тадей Голувко: Він писав: Польська суспільність у Галичині повинна зрозуміти, що ця дільниця є державно, економічно і культурно звязана з Польщею. Одначе вона не є етнографічно чисто польською дільницею, але мішаною, в якій український елемент має права вважати себе співгосподарем цього краю, якому належиться повнота рівних прав з польським населенням, пошана його національних і культурних прав. Щире признання українським громадянством польської державности і польською суспільністю українського народу співгосподарем цього краю — це основа польсько-української угоди у Галичині. Тільки згідна солідарна співпраця обох суспільностей на всіх ділянках політичного, культурного, економічного життя, не суперництво, відокремленість і взаїмна ненависть, як це діється тепер, може запевнити цій гарній, богатій дільниці великий розвиток і ясну майбутність. Такою може бути наша політика. Цього вимагає добро польської держави, його найглибше і найрозумніше обдуманий інтерес і добро українського народу. Такий момент мусить прийти, бо тільки на основі співжиття можна думати про розвиток українського народу, його добробут і культурні здобутки.

УСТРІЙ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ ЗГІДНО З ІДЕОЛЬОГІЄЮ ОУН.

Обговорюючи діяльність ОУН, прокуратор підкреслив, що її обхопив Сеник у своїй промові в Америці. Він заявив там, що ціллю організації є піддержувати звязки з іншими арміями, переводити саботажі, що малиб на меті виказати перед цілим світом невдоволення з окупації. ОУН — на думку Сеника — повстала з приводу одної основної помилки УВО, що зводилась до недостачі ширшої площини в суспільности і звязання з ціллю змагань українського народу. УВО, хопившись терору й саботажу, не мала в суспільнім житті свого народу ніякого політичного відповідника. І саме тому довелось створити ОУН. Крім того були теж інші причини, а саме те, що в Галичині і на еміграції повстали ріжні націоналістичні організації, як „Організація Української Молоді", „Легія Українських Націоналістів" і ОУН. Переговори між тими організаціями велись ще від 1925 р. і ті організації поступенно наближуються до себе в рр. 1925-1929. У 1927 р. створено Провід, якого завданням було обеднати всіх українських націоналістів. Врешті в 1929 р. відбувся конгрес українських націоналістів, що обеднав усі розпорошені до того часу сили. Головною особою на конгресі був Коновалець. „Розбудова Нації" писала в 1930 р. що метою ОУН є відбудова української державности, усунення всіх окупантів з українських земель, підписання союзів з народами, ворожими окупантам і т. д. ОУН залишилась у руках тих самих людей, що й УВО. Її програму виложено у брошурі п. н. „Устрій ОУН". Згідно з цією програмою на чолі української національної

держави буде диктатор, по якім обійме владу голова держави. Зрештою ширше не згадується про устрій, бо в перехідньому часі буде йти визвольна боротьба. Зате ширше говориться про хліборобську політику. І так дійшло би до вивласнення великої земельної власности і лісів без викупу. У промисловій і соціяльній політиці програма ОУН не відбігає від тих привілеїв, які вибороли собі західно-европейські суспільности. Закордонна політика спиралась би на союзах з противниками ворогів українського народу з виключенням раз на все можливости союзу з Польщею і Росією. Українська держава повинна бути назовні монолітом, внутрі — суцільна. Хто по-

гляне — говорив прокуратор — на мапу України, той мусить ствердити, що українська держава не обійдеться без національних меншостей, що в тих сторонах є часто димогляди, нпр. у Скалатщині, зараз над большевицьким кордоном, поляки переважають, в Яворівщині — українське населення. ОУН ділить українську суспільність на дві категорії — на українських діячів, всі інші — це угодовці.

Далі прокуратор широко говорить про устрій ОУН, згадує про жалобу Української Парляментарної Репрезентації до Ліґи Націй у справі пацифікації в 1930 р., про вбивство пос. Голувка, яке заскочило всіх, найбільше за кордоном. Воно доказує, що низи ОУН не були тоді здисципліновані. У вересні 1931 р. появляється заява полк. Коновальця, в якій відпекується терористичного атентату. Про анархію в організації і про спори між УВО й ОУН писав Габрусевич у своїх листах до Коновальця. Габрусевич домагався, щоби закордонний провід залишив організації в Галичині вільну руку, закидаючи, що закордонний провід висилає людей на смерть. Одночасно появився лист Сціборського, одного з теоретиків партії, — що його прокуратор відчитав — зі закидами, що ОУН не вийшло з рямців УВО і терористичної діяльности замість перейти до революційної діяльности. Тому, на думку Сціборського, треба перебудувати провід. Опісля прокуратор широко говорив про фінанси ОУН, про підмоги з Литви, з Америки. Згадуючи про наради литовського міністра закордонних справ Завпіюса з полк. Коновальцем, прокуратор заявив, що міністер власноручно передав полк. Коновальцеві фальшиві пашпорти.

ВІДНОШЕННЯ ОУН ДО СССР.

Опісля прокуратор обговорив справу відношення ОУН до СССР, де живе майже 80 відсотків українського народу. Тому здавалось би, що по війні вся діяльність буде виходити зі совітської Росії і що кола ОУН спеціяльно зацікавляться цими справами. Не маємо ніяких доказів на це і не знаємо, що про це думають представники ОУН. З листів виходить, що в 1933 на організаційній конференції у Берліні обговорювали, що на землях, які входять у склад СССР рішено вести т. зв. бальонову акцію. З т. зв. архіву Сеника виходить, що колишні члени добачували неповажність цієї акції і висували арґументи, що бальоники з прокламаційними листочками взагалі не долетять до мети і по дорозі загинуть, або впадуть на поле людини, яка занесе їх до ГПУ. Якщо навіть попадуть у руки симпатика, він не знатиме, що зі страху має робити. На згаданій конференції вирішено, що слід повести акцію з метою заманіфестувати, що на землях Західної України йдуть визвольні змагання. Все те вказує,

що в дійсности ведеться акцію у Польщі, а говориться про СССР. Прокуратор пригадує, що Лемик убйв Майлова у Польщі. Тому прокуратор прийшов до висновку, що акція ОУН обмежується лише до діяльности у Польщі.

ПОЛІТИКА СУПРОТИ ЦЕРКВИ ТА АКЦІЯ ОУН В КРАЮ.

Далі прокуратор згадав про осторожну політику ОУН до церкви, заходи полк. Коноваль ця над усуцільненням ОУН згідно з постановами в цій справі т. зв. віденської конференції, яка в дійсности відбулася в Празі в липні і в серпні 1932 р. Опісля згадав про акцію бойкоту монополевих виробів, себто алькоголевих напитків і тютюну та про шкільну акцію в 1933 р., яка обіймала чотири округи: Львів, Перемишль, Сокаль і Стрий. Далі прокуратор ширше спинився над складом краєвої екзекутиви ОУН, яка, як каже прокуратор, складалася з провідника і 9 референтів та поділу Галичини на 7 округ. Найбільше нарибку мала коломийська округа, найкращою округою була стрийська, як це виходить зі звіту з 1933 р., який є в т. зв. архіві Сеника. Зпоміж стрийських студентів вийшло багато діячів, а в перемиській, сокальській, львівській і тернопільській окрузі всі українці є зорганізовані. У звіті згадується, що ОУН на Волині слаба.

НАЙАКТИВНІШИЙ ЕЛЕМЕНТ В ОУН.

Зі звіту ОУН за 1931-32 р. на західно-українських землях виходить, що найактивнішим елементом в ОУН є студенти. Є це елемент вправді недосвідчений, але зате легковірний і швидко захоплюється. Цей елемент по 30. році життя заломлюється, бо не може дивитись на розлив крови ні на терор. Так сталось з Косівною, яка остерегла Миталя, кажучи до нього: „Ромку, не підемо". Вправді говорила це залюблена дівчина, але одночасно і людина, яка хотіла ратувати Миталя. На цей пролив крови, до якого довела ОУН може спокійно дивитися лише людина з горячим і безкритичним темпераментом. До ОУН належало теж дещо інтелігенції, селян і робітників — всі нижче 30. р. життя. У звіті кажеться, говорив прокуратор, що підхід до селян і робітників тяжкий. Зате це найпевніший елемент, який ні в слідстві, ні в доходженнях не заломлюється. Підсудні — це теж студенти, а між ними є тільки один реміснич Качмарський.

ОУН і МІН. ПЕРАЦЬКИЙ.

Мін. Перацький — говорив те саме — заявив прокуратор — що писав пос. Голувко а саме, що українці є співмешканцями на одній землі. ОУН писало по вбивстві мін. Перацького, що згинув „кат" українців. Це доказує, що їх думка є хора, як взагалі думки людей з ОУН від вершка до долини. Слід звернутись до них зі словами польського письменника: „вилікуйте свої душі". Не доказ прокуратор згадує про лист одного наддніпрянця до Коновальця, в якім автор малює картини, як завдавати смерть. Лист обіймає коло 50 сторінок. Цього листа не кинув полк. Коновалець до коша, але переслав Сениковi. Наддніпрянець радить, як слід випробовувати кандидата на члена організації, пропонуючи систему провокації та розбудити бажання зиску. Людина, яка пише таке, радить хапатись найогиднішої провокації супроти своєї людини. Крім того пропонує у листі заанґажувати до нападу на банк відомого йому російського соціял-революціонера, який брав колись участь у нападі на банк у Харкові. Одначе за напад радить дати йому якийсь відсоток гроший, а тоді напевно його виконає. Можна це зрозуміти — заявив прокуратор — коли бо(є)вики з нараженням свого життя нападають на поштовий амбулянс, але звертатись за допомогою до злодія — це негідне. На 20 сторінках цього листа нема ніодної здорової патріотичної думки, але зате говориться, як убивати і мститися, як шарпати на кусні ворога. Це нездорова думка. Таксамо поступив Сеньків, який відложив пензель і палітру і пішов убивати Бачинського тому, що його просив про це Мигаль. Чиж це не є нездорова думка? Потвердженням цієї нездорової думки є далі плян убити волинського воєводу Юзефського, який — як каже прокуратор — є приятелем українського народу. Згаданий вже наддніпрянець захоплюється теж пістьома долярами, що їх дала якась бабця на бомби. В цьому факті згаданий „наддніпрянець" добачує найвищий символ патріотичної зрілости. Тому, що думка цих людей є нездорова, вони опинились на судовій салі. Недужий мізок лікується у шпиталі для умово недужих. На хору думку нема іншого способу, як судові кари.

ПРОКУРАТОР ЗАПОВІДАЄ СТРОГИЙ ПРИСУД.

Добре сталось, що польський нарід помилував раніше, заки ще проголошено присуд. Цей присуд мусить бути дуже строгий і буде дуже строгий. Зазивом до співжиття закінчив прокуратор свою кілька-годинну промову.

Після того предсідник відложив розправу до понеділка год. 10. рано. В понеділок буде промовляти прок. Желенський.

ПЕРЕМОЖНА ВІЙНА В ЕВРОПІ ДАСТЬ ІТАЛІЇ КОЛЬОНІЇ.

Цікаві міркування італійського щоденника.

РИМ, 28. 12. ПАТ. „Ґазетта дель Попольо" поміщує статтю, в якій між ін. пише: „Якби англійці змогли змобілізувати проти нас Европу, втягаючи до своєї гри Францію та перешкодити нам здобути в Абісинії задуману мету, треба би собі пригадати, що кольонії можна здобути такими трьома способами: 1) справедливий поділ мандатів і сирівців, 2) підбій кольоній, яких не має ще Англія, Франція, Бельгія, Голяндія чи Портуґалія, 3) війна в Европі зачата у відповідному моменті, для якої треба мати добру армію, летунство й маринарку. Коли Німеччина стратила кольонії, то не тому, що ці терени зайняли англійські, французькі, бельгійські, японські війська, але тому, що мусіла скапітулювати перед Европою, програвши світову війну. Хто програє в Европі, тратить кольонії, хто виграває водночас користає кольонії. Коли два перші шляхи для нас недоступні, залишається третій. Італійський нарід може зачати війну в Европі у відповідній хвилині. Зазнана невдача може навіть скріпити в ньому волю, що веде до мети.

ЯПОНІЯ РОЗБУДОВУЄ ФЛЬОТУ.

ТОКІО, 28. 12. ПАТ. Згідно з вістками з міністерства маринарки, повна програма розбудови фльоти передбачує будову 90 кораблів на спільний тонаж 211 тис. тон. 28 кораблів з 56 тис. тон тонажу вже готових. 40 кораблів будують, 17 вже спустили на воду. Будову решти кораблів зачнуть в 1936 р. Значить Японія у великій мірі виконала вже програму розбудови своєї фльоти та якби морська конференція не мала успіху, була би у перегонах морських зброєнь готова будувати дальші кораблі.

БЕЛЬҐІЙСЬКИЙ КОРОЛЬ ПОСЕРЕДНИКОМ МІЖ АНҐЛІЄЮ ТА ІТАЛІЄЮ.

ЛЬОНДОН, 28. 12. ПАТ. „Дейлі Мірор" твердить, що метою подорожі бельгійського короля до Англії є спроба посередничати між Італією й Англією. Ініціятиву щодо цього загально приписують подрузі кн. Пiємонту. Щоденник заявляє, що можливе, що король Леопольд предложить королеві Юрієві низку причин, для яких конечне відпруження ситуації та зміна дотеперішньої політики санкцій.

БОЛЬШЕВИКИ ПРИВЕРТАЮТЬ ЗВИЧАЙ ЯЛИНКИ.

МОСКВА, ПАТ. Комуністична партія візвала большевицьких громадян, щоби привернули традицію уладжування ялинки. „Правда" критикує родини, які не хочуть уладжувати ялинки та святкувати цього родинного свята, пристосованого тепер до нового року. Повища ініціятива викликала в Москві велику сензацію бо досі продавців ялинок і родини, що уладжували ялинку, піддавали справжньому остракизмові.

СТЕЖНІ ЛИСТИ ЗА СЕЛЯНАМИ.

КЕНІҐСБЕРҐ, ПАТ. Литовська преса повідомляє, що розіслано стежні листи за багатьома особами, м. ін. 15 клайпедських громадян шукають за дезерцію а кільканацятьох селян у звязку із заворушеннями в Сувальщині.

ВОЄННИЙ СУД ЗАСУДИВ СЕЛЯН.

КЕНІҐСБЕРҐ, 28. 12. ПАТ. Литовська преса повідомляє, що воєнний суд розглядав справу селян, які 9. листопада 1935 мали збройну сутичку з поліцією та шавлісами в селі Сармацієни, вилковиського повіту. Засудили: Сарпаліюса Юозаса на досмертну вязницю, Сарпаліюса Петраса на 12 літ, Юдішіюса та Ґріґалевічіюса по 6 літ, Бразаітіса на 4 роки, Паміонайтіса на рік вязниці, Трейкавскаса на 6 місяців вязниці

З НОВИХ КНИЖОК.

Як важко продавати книжки.

Й. Т. Підляшецький: „ПРИГОДИ ШУМА". З передмовою Л. Нигрицького. Львів, 1935. Вид. І. Тиктор. „Українська Бібліотека, ст. 127.

Видав Й. Підляшецький кілька книжечок під ріжними псевдонімами, все придумуючи нову маску, немов би соромився своїх перших спроб. Може і не хотів виявити тайни, що сам заходився біля цих видань, щоб їх якось збути. Деякі завдрі товариші пера пускали навіть якийсь час сплітки, що він на своїх книжках „зробив інтерес". Дай йому Боже і з роси і з чорнила, але гіркі мусіли бути ті інтереси, коли одного дня задумав він оповісти пригоди бідолахи, що став у Галичині кольпортером.

Прочитавши перших 30 сторінок „Пригод Шума" попросту облизуємось до... сюжету. Ось він наче на тарілці. Роками плачуть наші автори: „Книжка не йде, люди книжок не купують". І пишуть нові замісць продавати старі. А це така проста річ: наняти кольпортера, нехай ходить по людях і показує цікаві книжки.

Підляшецький попробував на цю тему написати сатиру. Маючи почуття гумору і модерного темпа, задумав він написати таку річ трохи по-американському. Щоб не нудити читача і розбудити в ньому смак до сензації, поділив він свою повість на маленькі розділи з деякими заголовками на штиб Воллеса „Скок у темряву", „Джентельмен у купе", „Несамовитий дім", „Тайна сходової клітки", „Дон Педро", „Тортури", хоч більшість цих заголовків іще у старому „романтичному" стилі.

Підляшецький має соковиту мову, яку плекає, власний стиль, що пахне інколи степовими кавунами і „Пригоди Шума" напевне були би повістю, якби автор мав хоч трохи уяви. А так зупинився він тільки на самій думці про клопоти кольпортера і коли дійшло до завязки — „пригоди" героя обмежились до його відвідин, з яких одна схожа на другу так, що важко їх відріжнити.

Сюжет просто пхався в руки: — змалювати ріжні типи нашого громадянства, як кожний з них реаґує інакше на появу такого влізливо-прикрого гостя як кольпортер. Можна було при цьому поділити ці типи або відповідно до професії або й індивідуалізувати їх; живих моделів є в нас більш як у найбільшому панооптікум воскових фіґур! Коли вже не йти за такими зразками як „Мертві душі", де вся вага покладена на психольоґічний бік, а за тими легкими зразками, що відповідають терміновi „пригода", то невідхильно треба було показати нам нашого бідного кольпортера в ріжних цікавих ситуаціях. Автор мав тут безмежне поле для своєї уяви і міг нам дати хочби малесенького, якнайскромнішого провінціяльного Дон-Кіхота. Адже кожний з нас може оповісти неодну анекдоту про неодного нашого патентованого патріота, як умів він за вечір пропити 20 зол. і дістає лихоманки від пропозиції купити книжку за 2 зол.!

Підляшецький у своїй повісті повторяє ввесь час ту саму сцену, як кольпортер пробує впхати невідповідному покупцеві книжку і повторяє це машинально так, що пригоди переходять у сіру нудьгу. Закінчення повісти теж механічне. Шкода доброї теми і письменського хисту автора.

м. р.

Хочете організовано нести поміч українським інвалідам, то впишіться в члени УКТОДІ, Львів, Потоцького 48. Річна вкладка 6 зол., або 50 сот.

Памятник Маркіянові Шашкевичеві в Америці.

Зродилась думка здвигнути на американській землі памятник Маркіянові Шашкевичеві. За почином єпископа Константина заснувався вже комітет для переведення цієї думки в життя. Памятник має станути у просторім парку Української Вищої Школи у Стемфорді, Конектікаті і буде збудований з ґраніту. Мистецьким виконанням його має занятись наш славний мистець-різьбар Олександер Архипенко. Кошти памятника обчислені на 6,000 долярів. Початок збірки вже зроблений. До будови памятника комітет приступить тоді, як ціла сума буде зложена.

Резолюції Загального Зїзду Рідної Школи

з 25. грудня 1935 р.

(Докінчення.)

III. ЕКОНОМІЧНІ.

15) Загальний Зїзд стверджує: Практика виказала, що матеріяльне забезпечення Рідної Школи, оперте на дотеперішніх добровільних датках і збірках нашого громадянства, є невистарчальне, бо побудоване на постійній масовій жертвенности, яка вимагає ще вищого ступня національної свідомости; тому буджет Рідної Школи, не опертий на певних реальних основах, мусить часто дефіцитувати, а це відбивається дуже відємно на розвитку цієї установи. З уваги на те для матеріяльного забезпечення Рідної Школи слід приняти ось такі засоби:

16) Всі наші фінансові, економічні і кооперативно-торговельні установи всіх ступнів та підприємства оподаткуються добровільно на висоту бодай **1/4% від торгу в користь Рідної Школи.**

17) Повести широку й оживлену пропаґанду в справі **сотикового фонду на Рідну Школу.** Пропаґандою сотикового фонду мусить занятися вся українська преса, українське духовенство і світська інтелігенція, свідомі селяни, міщани робітники й усі установи. Пропаґанда сотикового фонду мусить бути постійна та ведена із залізною впертістю, поки не увійде в кров і кість народніх мас. Гаслом цієї пропаґанди буде: „Один сотик тижнево від кожної української хати на Рідну Школу!“

18) Повести оживлену пропаґанду в напрямі поширення **масового членства,** але дійсно платного, а не паперового.

19) Видати спеціяльні артистично виконані **відзнаки** для членів Рідної Школи для постійного обовязкового ношення.

20) Пригадуємо невідхильний обовязок усіх станів української суспільности, що мають які-небудь постійні доходи, давати постійно кожного місяця **1% добровільного датку** від своїх доходів на Рідну Школу. Цю справу унормують і переведуть у життя в порозумінні з заінтересованими громадянами повітові та місцеві Кружки Р. Ш., чи їхні фінансові комісії

21) З огляду на велитенське грошеве запотребування Р. Ш., що вимагає в 1936 році 1½ міліона золотих, та з огляду на те, що самі оплати батьків за науку не вистарчають, Загальний Зїзд взиває всі Кружки Р. Ш., щоб вони вжили енергійних засобів для організування масової грошевої підтримки Р. Ш між іншим шляхом дохідних імпрез і традиційних збірок у грошах і натураліях; взиває всі Кружки Р. Ш., щоб вони вживали своїх доходів з усіх можливих джерел виключно на потреби, звязані з діяльністю Р. Ш.

22) Для успішного переведення гасла „Свій до свого“ Загальний Зїзд взиває всі Кружки Р. Ш. брати на себе рекляму окремих фірм за оплатою умовленого відсотку від торгу з українськими покупцями й переводити контролю тих торгів при помочі **„провірних бльочків“**; одночасно взиває все українське громадянство підтримати цю акцію, домагаючись тих бльочків в українських торговлях і підприємствах.

23) Кружки Р. Ш., що утримують школи, обовязані рішуче дотримуватися рямок принятого буджету в справі покривання видатків, звязаних з веденням школи. Зокрема Кружки обовязані унормувати свої залеглі зобовязання до членів Учительського Збору і Суспільного Обезпечення, дотримувати поодиноких вплат устійнених рат та платити точно невідкладні зобовязання.

24) Загальний Зїзд поручає Головній Управі, щоб при ухваленні свойого буджету вставила відповідну квоту в межах фінансової спроможности на субвенції тих середніх шкіл у краю, які ще не є самовистарчальні.

25) Загальний Зїзд уповажнює Головну Управу продовжити речинець субскрипції **внутрішньої позички Р. Ш.** до часу, коли вона [illegible] не 250.000 зол. і відложити льосування до [illegible] сягнення повної квоти.

26) Започаткованy послом Великановичем **фінансову санацію Рідної Школи** зорганізувати як національну данину. Переведе її окремий комітет із чільних громадян у той спосіб, щоб обтяжити нею всі установи і фізичні особи відповідно до їхньої фінансової спроможности.

27) Загальний Зїзд устійнює з натиском, що **всі гроші і прибутки в натураліях, зібрані з нагоди коляди і писанки, належать виключно Головній Управі Р. Ш.** Місцеві Кружки Р. Ш. можуть затримати на вдержання своїх шкіл тільки таку частину збірок з коляди й писанки, на яку дістануть дозвіл від Головної Управи. Рівночасно Загальний Зїзд взиває все українське громадянство й **апелює до всіх українських установ та організацій, щоб усі ними переведені збірки з коляди й писанки призначували виключно на Рідну Школу.**

28) В ціли скріплення й поширення рідношкільної діяльности в краю Загальний Зїзд взиває Головну Управу, щоб через своїх відпоручників постійно переводила контролю діяльности й рахунковости повітових Кружків Р. Ш. та всіх їхніх установ і влаштовувала інформаційно-інструкторські анкети.

IV. СЛУЖБОВІ ВІДНОСИНИ ВЧИТЕЛЬСТВА Р. Ш.

29) Загальний Зїзд ухвалює передати справу домагань учителів середніх і фахових та вселюдніх шкіл щодо змін деяких постанов службового правильника нововибраній Головній Управі до вирішення.

30) Загальний Зїзд висказує погляд, що одиноко доцільною і справедливою розвязкою питання винагородження Р. Ш. є устійнити однакову норму платень без огляду на службову місцевість, аналогічно до норм державних учителів. Ріжниці можуть заходити тільки в додатках за окремі праці.

31) Загальний Зїзд взиває Головну Управу, щоб усі учительські посади в школах Р. Ш. обсаджувала тільки власним рідношкільним учительством та щоб подбала про вишколення потрібних фахових сил до спеціяльних предметів. Тому, що деякі школи Р. Ш. не всилі самостійно удержати фахових учителів, слід призначувати їх для кількох шкіл спільно.

V. ПОДЯКА.

32) Загальний Зїзд висловлює щиру подяку всій українській пресі і всім тим добродіям, громадянам, установам, товариствам і кооперативам, що своїми дарами і трудами для їх зорганізування помогли Рідній Школі вдержати й поширити свої виховні станиці.

Зокрема висловлює щире признання нашій еміґрації загалом і головно еміґрації Злучених Держав Америки, в першій мірі „Обєднанню Українських Організацій в Америці“, за визначну грошеву допомогу і за ставлення справи Рідної Школи як найпершої зпоміж усіх українських справ.

З вдячности за прихильність і поміч буде Рідна Школа старатися у ще більшій мірі піддержувати на кожному кроці змагання української еміґрації в культурно-виховній ділянці.

VI. ДЕЗИДЕРАТИ

Дезидерати в справі 1) уладжування комерційних підприємств з метою придбання фондів на Рідну Школу, 2) отворення фахово-промислової школи з відділами столярсько-різьбарським, переплетничим, керамічним та килимкарським, 3) добору відповідних виховниць для дитячих садків і справлення відповідних підручників для дошкільного виховання, 4) зорганізування чергового Загального Зїзду з поділом на секції в справах шкільництва і виховання та організаційно-адміністраційну і фінансову — ухвалено передати новій Головній Управі під розгляд.

Святкуймо без алькоголю!

Не опоганюймо величного свята Різдва Христового вживанням алькогольних напитків! Нехай на святочному столі кожної української хати, кожного українського товариства і кожного забавового комітету красується

Карта Рідної Школи, що звільняє від алькогольних напоїв!

Нову таку карту помислу й роботи відомого графіка арт.-маляра Святослава Гординського видала саме Головна Управа Рідної Школи.

Такі карти можна набувати за попереднім зложенням добровільного датку, одначе не менше як 1 зол., у Кружку або в Головній Управі Р. Ш. у Львові, вул. Словацького ч. 14.

Датки за протиалькогольні карти від 1 зол. вгору будуть оголошені.

ГОЛОВНА УПРАВА РІДНОЇ ШКОЛИ.

Кілько кардиналів іменували останні папи.

ЛЬОНДОН, 28. 12. КАП. „Універс“ з 20. ц. м. обчислює, що папа Пій XI. іменував досі 54 кардиналів. Його попередник Венедикт XV. іменував 32 кардиналів. Пій X. іменував 49, Лев XIII. — 146, Пій IX. — 123 кардиналів.

З 8 кардиналів, що їх іменував теперішній папа на першому консисторі в грудні 1922. р., тепер не живе вже ніодин. Виявляється, що з 68 кардиналів, які тепер живуть, 37 є італійці.

Релігійні заворушення в Калькуті.

ЛЬОНДОН, 28. 12. ПАТ. Як повідомляють з Калькути, в парку Дешабанду в Калькуті прийшло до поважних заворушень на релігійному тлі між індійцями та магометанами. В цих бійках убили 2 особи, 15 важко поранили. Бійки приборкали щойно сильні поліційні відділи, що арештували багато осіб.

Кабінет Ляваля висить на волоску.

ПАРИЖ, 28. 12. ПАТ. Більшість преси, не зважаючи на інтервенцію Ляваля, про яку великі щоденники пишуть, що була дуже зручна та викликала велике враження, стверджує, що вчорашній день не був виграним для уряду. Інтерпеляція посла Поля Рейноди викликала розчарування представників поміркованих правих партій. Однак загально думають, що нині Лявал удержиться.

НОВИНКИ.

— **Футра, всілякого рода, найвибагливіші, по**ручає Юліян Глушівський. пл. Капітульна 3. I. п. Телефон 254-46. 10 86—?

— **Найсмачніші і найдешевші вудженини** поручає Центросоюз. Крамниці: 1) **Ринок 2,** 2) **Личаківська 50,** 3) **На Байках ріг Глибокої,** 4) **Жовківська 175.** 6—.5

— **Футра** від 140 зол. робить Карпяк, Лукасінського 4. 6—?

— **„Distinction", косметичний кабінет**, Коперника 42а, тел. 272·18, виконує всі косметичні заходи найновішими методами й апаратами. Артистична регуляція брів автоматично без болю. Крашення брів спеціяльними нешкідливими засобами. Апарат „Regenerateur", що відновляє клітини шкіри. — Новість: Еластичні опаски під бороду (на обвислий підборідок) і чоло, що не дозволяють дальше творитись зморшкам. Солідна праця. — Умірковані ціни. Тамже концес. курси косметичні. 6—10

— **Хто з Вп. Передплатників** враз з передплатою пришле ще 1.50 зол., одержить календар „Криниця" на 1936 р. (В ціли скорого полагодження висилки просимо на середущім відтинку складанки П.К.О. написати „вислати календар").

— **Громадський шкідник.** Перед карним трибуналом у Львові розпочалася розправа проти Матея Ценцори, війта з Дахнова, що присвоїв собі з громадської каси 197 зол., а як предсідник місцевої шкільної ради 921 зол.

Ваші знайомі і приятелі будуть шукати від Вас святочних побажань на сторінках „Діла".

Побажання до 15 коштує 2 золоті. Кожне дальше слово по 20 сот.

— **Уневажнені вибори.** Адміністраційна влада уневажнила вибір Юрія Киверчука на війта збірної громади у Шавному пов. Сянік і наказала нові вибори.

— **Присуд на комуніста.** Перед трибуналом присяжних суддів у Львові відбулася карна розправа проти кравецького помічника М. Бляйштайна за комуністичну агітацію. Його арештували в літі ц. р. на пл. Марійській підчас похорону комуніста Миґаля, коли випустив голуба з червоним транспарентом, привязаним до ноги. Бляйштайна засуджено на 4 роки вязниці.

... причому були ранені 4 особи. До катастрофи прийшло наслідком мряки.

— **Мусоліні будує кінове місто.** Як повідомляє італійська преса, Мусоліні рішив побудувати велику кінову студію під Римом. Студія буде складатися з трицятькількох будинків на просторі 60 гектарів. Буде це найбільше кінове місто в Европі, побудоване на основі найновіших вимог модерної техніки. Роботи вже розпочалися. Ціле місто буде готове у квітні 1937 р.

— **Літаки атакують бомбами вулькан.** Як повідомляють із Гонолюлю, пробували там з літаків здержати лаву, що пливе з вулькану Мавналоа і наближається до міста. Один літак скинув 10 бомб перед лявою, що плила течією на 70 метрів широкою. Інші літаки бомбардували кратер вулькану, числячись з можливістю заткати кратер вибухами бомб. Чи спроба вдалася, невідомо.

— **Стихійні нещастя в Америці.** В північній Америці лютують дальше сильні сніговії при небувалому морозі. Жертви в людях зросли до 250. Одночасно в південній Америці падуть від довшого часу зливні дощі, наслідком чого повиливали ріки. В ріці Парана затонув автобус з пасажирами. Жертви людьми, що погибли в ріжних краях, великі.

— **Боротьба з биками в Еспанії переводиться.** як стверджує еспанська преса. Великі цього роду імпрези, які влаштовано цього року на 23 аренах, принесли дефіцит, тому інтересовані кола вагаються, чи на будуче традиційну боротьбу з биками, яка була досі національним ігрищем, взагалі влаштовувати. Вже й так відзивалися з ріжних боків протести проти цих кривавих видовищ. Свого часу папи кидали клятьбу на учасників цих імпрез. Також деякі королі заборонювали їх. В останніх часах забирали щораз частіше голос товариства для охорони звірят, виступаючи проти жорстокости з биками і кіньми. Ніщо не помагало. Еспанці захоплювалися дальше мистецькими подвигами тореадорів. Аж зайшло явище, якого ніхто не передбачував: світова криза. Вона причинилася до цього, що публика не могла платити високих вступів на ігрища з биками. До того прийшли часи книжки. Стверджено, що еспанська інтеліґенція пильно відвідує бібліотеки й студіює. Все те склалося на те, що нарід перестає ходити на ці ігрища і вже недалекий час, коли вони перейдуть в забуття.

— **На свята** поручаю скло, порцеляну у великім виборі. Накриття столове з мого складу порцеляни — першорядної якости. Хоч з торгу даю на „Рідну Школу" 2% (на провірні бльочки), то ціни моїх товарів є найдешевші у Львові. Прошу переконатись! — О. Онисько, управ. фірми „Кераміка", Галицька 5, в подвірі.

— **Печиво** приладжене на олійках і ароматах укр. вирібні „Ароза" має милий запах і делікатний смак.

— **Засідання Етнографічної Комісії НТШ.** відбудеться у понеділок 30. ц. м., год. 18, у канцелярії Музею НТШ з приводу 20-ліття смерти проф. Володимира Шухевича.

— **Українські звукові фільми.** У Ню Йорку при Бродвею В. Авраменко відкрив 20. грудня ц. р. українську фільмову студію та балетову школу. Накручуватиме українські звукові фільми.

ПРИ ПОЧАТКОВО ЗВАПНЕНИХ КРОВОНОСНИХ ПОСУДАХ, якщо вживаємо природної гіркої води FRANCISZKA-JÓZEFA, дістаємо регулярне випорожнення й обниження високого тиску крови. — Поручають її лікарі.

— **Чужинці у східних воєвідствах.** З новим роком входять в життя нові приписи, що торкаються побуту чужинців на деяких теренах Польщі. Попереднього дозволу адміністраційної влади вимагає приїзд чужинців на терени воєвідств: львівського, станиславівського, тернопільського, волинського, поліського і білостоцького. Цей дозвіл влада може кожної хвилі відобрати, якщо їхній побут покажеться шкідливим для держави. В такому разі визначать чужинцеві речинець до виїзду.

— **Остаточні ціни вугілля.** Президент м. Львова в порозумінні з представниками торговців устійнив такі ціни горішньошлеського вугілля I. кляси в роздрібній продажі: за тону з доставою перед дім: 1) т. зв. грубого 41.15 зол.; 2) т. зв. кістки 42.65 зол.; 3) т. зв. оріха 39.70 зол.; 4) т. зв. пороху 29.70 зол. У роздрібній продажі на коші або кільограми ціни вугілля того самого ґатунку за 100 кг. на складі устійнено: 1) 4.50, 2) 4.70, 3) 4.40 і 4) 3.25. Хто бере вищі ціни, буде караний арештом до 6 тижнів або гривною до 10 тисяч зол.

— **Наближається ялинка.** Найтривкіший і найцінніший дарунок — це Укр. Заг. Енциклопедія.

— **Обікрали бурсу.** До мешкання ґімн. катехита й управителя бурси в Сяноці, кс. Павла Рабчака добулися злодії й вкрали з каси 1.300 зол. Гроші були власністю бурси.

— **Убив невірну жінку.** В окружному суді у Львові відбувся карний процес проти Франца Мотики, нафтового вертача з Борислава, який в червні ц. р. на вул. Власна Стріха у Львові, пробив на смерть ножем свою жінку, що покинула його задля іншого. Мотику засуджено на 6 літ вязниці.

— **120-літній старець умер з голоду.** В лісі коло села Шевці пов. Кельце знайшли тіло старого жебрака. З метрики, яку він мав при собі, показалося, що це Ян Бруткевич, уроджений в 1816 р. Помер опущений всіми, з виснаження і голоду.

— **Самоходова катастрофа** скоїлася в Ґлівіцах на Шлеську. З причини гололедиці самохід зісовхнувся з дороги і вдарив з цілою силою на дерево. Шофер Редер і його товариш Янечко згинули на місці.

— **Закопаний скарб.** До Варшави приїхав із Льондону англійський адвокат Вікс як повновласник б. російських землевласників Володимира і Наталії Трофимових, що живуть тепер в Англії. Наймолодший їх брат Микола живе у Варшаві як польський громадянин. Підчас російської революції їх батько, багатий землевласник під Києвом, закопав на городі два куфри, повні дорогоцінностей і золотих рублів. Незабаром старий Трофимов згинув із рук большевиків, а його молодший син Микола втік до Польщі. Він і був очевидцем закопання батьківського скарбу в городі і навіть помагав батькові при тім. Старший брат і сестра були тоді за границею. Тепер рідня Трофимові рішили відкопати родинний скарб, бо совітська влада принціпіяльно на такі річи годиться, беручи половину знайденого скарбу. Льондонський адвокат, висланий братом і сестрою, переговорює тепер з наймолодшим Трофимовим, щоби поїхав з ним до Києва по скарб, який представляє вартість поверх півтора міліона зол.

— **Знову залізнича катастрофа.** На залізничій стації Краків—Плашів на особовий поїзд, що стояв на шинах, наїхала маневруюча льокомотива. Останній вагон поїзду вискочив зі шин, ...

ДИВОГЛЯДИ.

ДЕ СХОВАНІ МІЛІЯРДИ.

Ґенеральний секретар державного Французького Банку спробував обрахувати, кілько грошей ховають громадяни дома, не передаючи їх до кас ощадности. Обрахунок, кажуть, простий: 25 міліярдів не йде до кас. Вони сховані теж дуже просто: якто кажуть — у панчохах.

НОВІ ДОМАШНІ ЗВІРЯТА.

До европейського коня, корови, кози, пса, кота та інших домашніх звірят, що колись жили дико, прибуде новий товариш, що вже давно заслужив собі на почесну назву „домашнього". Багаті англійці в Бомбаю заснували школу, де мають виховувати слонів, щоб могли помагати в домашньому господарстві. Індійці вже давно користуються послугами слонів. Слони, що вийдуть із школи будуть розумніші, ніж кінь і пес разом.

КРАВАТКИ З ДЕРЕВА.

У Канаді ввели тепер новий рід краваток — із дерева. Ясно, що зроблені вони так, що на око ніхто і не підозріватиме їх матеріялу. У матерію вкладають дощинки відповідно помальовані. Дощинку вкладають у петлю і цим рухом заощаджують собі багато часу, бо не потребують її завязувати. Коли зразок комусь за якийсь час не подобається, то можна краватку давати помалювати на ново. Як це все виглядає точно, з опису довідатись не можна.

—ете

За зміну адреси 1 зол. Можна присилати поштовими марками.

Всячина.

ЩО ПРИТЯГАЄ ТУРИСТІВ ДО ІТАЛІЇ.

Відомо, як нинішній світ, як і старий, висилає постійно тисячі прочан і туристів до Риму. Мусоліні покликав до життя спеціяльний комісаріят для контролі над цим рухом. На чолі цього комісаріяту стоїть сам „дуче". Комісаріят держить у вербах усіх готелярів і власників ресторанів, визначує їм ціни, контролює поділені на кляси готелі й пансіони, стежить за гігієною і добрими обичаями. Видав він „Книжку готелів", де подані всі готелі на просторі цілого апенінського півострову із цінами, яких власники мусять стисло придержуватись.

В останніх роках Італія видала вже 26 міліярдів лір на публичні роботи, а львина частина з цієї суми пішла на дороги і на все те, що звязане з рухом паломничо-туристичним. Не диво, що маємо в Італії найвеличавіші автостради. Автомобілісти мають правдиву приємність подорожувати по Італії від границі по Сицилію, що більше — можуть переїхати кілька тисяч кільометрів крізь степи і пустині Лібії в італійських африканських кольоніях. Стації бензинові, автогаражі і репераційні варстати розкинені густою сіткою по цілому краю і під контролею держави. Чималу увагу звернено і на залізниці, на залізничу гигієну, і на низькі ціни для подорожніх. Ось для прикладу програма одного року. Від 1. січня до кінця травня маємо „прімавера січіліяна" з великими знижками аж на саму Сицилію. В червні паломництво до св. Антонія в Падуї, знову знижка до 50 прц. До кінця травня „прімавера фльорентіна" знижка до Фльоренції, від 8. березня до 8. травня Триполітанські Торги — знижка 50 прц. У Римі Понтифікальні Богослуження у всі більші свята в році. В квітні вистава мистецтва у Венеції, знижка ввесь час вистави. У Міляно торги, у вересні Східні Торги в Барі.

Понадто на спеціяльні т. зв. окружні білети можна обїхати і переїхати цілу Італію вздовж і вшир за безцін, а в суботу і в неділю туристичними поїздами майже задурно. В зимі організують спеціяльні поїзди для лещетарів і аматорів зимового спорту.

Мусоліні скасував оплати вступів до музеїв і ґалерій на цілому апенінському півострові, хоча це позбавило скарб поважних доходів, бо видатки на утримання будівель, служби і на консервацію не змінились.

Залізничі знижки, спеціяльні туристичні поїзди, усталені ціни готелів, вільний вступ до музеїв і ґалерій, багаті програми поодиноких сезонів, величаві автостради, все це притягає чужинців, що дешево, добре та вигідно оглядають Італію. З моменту війни, коли чужинці перестали відвідувати Італію, доходи цілої країни зменшились непомірно.

о. С. Ковалів.

Дописи.

СТРИЙ.

Ювилейне свято в честь митрополита Шептицького в Стрию. Дня 18. грудня ц. р. молодь хліборобської гімназії у Стрию вшанувала святом 70-ліття Митрополита Шептицького, який є добродієм гімназії. Гарно прибрану салю великим портретом Митрополита та фестонами виповнили по береги делегати з сіл стрийського повіту, гості зі Стрия та молодь. Багато людей мусіло залишитися в сінях, бо не могло приміститися в салі. Свято почалося в год. 12.30 вполудне декламацією „Князеві Церкви", що її виголосив наймолодший учень I. кл. Юрків. По відспіванні кантати вступне слово виголосив учень [illegible] кл. Каричок, передаючи простими словами почування молоді до Митрополита. На дальшу програму склався реферат про життя та діяльність Митрополита (уч. II. кл. Іроденко), декламації п. н. „Наслідникові св. Петра", „Вязень", виступи хору, скрипкове тріо і многоліття. Свято закінчив промовою управитель гімназії п. Яків Яцкевич. Учасники, передовсім селяни, зворушені величним святом, з жалем відходили до дому. Без ніякої примуси склали теж лепту на гімназію і приректи підпомагати її.

Присутній.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Страх перед телефоном.

— ...Я за телефон і далі: Га-ллльо-о!..

Коли почуєте такий вислів з уст нашого брата, то вже мусіло статися щось дуже важного. Або на стриху загорілися старі лахи, або злодій закрався до другої кімнати, або хтось тяжко, а нагло захорів.

— ...Я за телефон...

Коли так скаже редактор, то справа також небуденна. Або напад на редакцію, або смерть голови якоїсь установи підчас засідання виділу, або якась кровава вулична демонстрація.

Назагал телефон собі висить, редакція собі стоїть, а життя собі йде.

Не говорю цього до редакцій, в яких працюю, ні до редакцій, з якими стою в контакті, а так... назагал.

Приходить з провінції допис. Мішає в ньому хтось когось з болотом. Варто булоб знати, скільки було випадків, що того „когось" запитали телефоном, що він на те скаже?! Устно, при випадковій стрічі — прошу дуже, але телефоном — борони Боже. Чому — тяжко збагнути.

До приватної особи це ще пів біди. Щонайвище образиться і перестане передплачувати часопис. Але з установою справа куди гірша. Приходить опростування, вимога подати імя дописувача, врешті неєгодування на раді чи Загальних Зборах і тим подібні неприємности.

А все через одну малу дрібницю: „Я за телефон"...

Чому воно так діється? Маю враження, що в моїм поколінні чаїться десь глибоко страх перед телефоном, як у попереднім таївся страх перед залізницею. Памятаю, як мене малого відтягали від дверей ждальні, коли на перон заїздив поїзд. Всі знали, що він їде по рейках, що не може скрутити на бік, але... ануж!

Телефон побачив я перший раз також на залізничій стації. Тоді мені здавалося, що це загалом нечиста справа і хоч тепер знаю, що це справа зовсім чиста — страх, а бодай нехіть лишилась. Скільки разів ішов я в редакції, що має телефон, до установи, що також його має, не спитавши раніше, чи директор є в бюрі! Щойно опісля пригадав собі далеко простішу дорогу — телефон.

Казав мені батько одної малої дівчинки, що купив їй на св. Миколая забавку-телефон. Тепер мала тільки протре оченята — хапає за слухавку і телефонує: „Гальо. Тут сьоювь укляїнок!"

Думаю — забавка дуже на місці і добре було б, щоб її масово поширити серед наших дітей. Буде дві користи: малі привикнуть, а старі навчаться користати з геніяльного винаходу.

Галактіон Чіпка.

КАЛУШ.

Свята „Просвіти" в Калущині. В днях 8. 12. ц. р. улаштувала філія „Просвіти" у Калуші 3 районові свята „Просвіти", а саме в Підгорках, Хотіні і Голині. У цих святах взяли участь читальні „Просвіти" згаданих та сусідніх сіл; зібрані датки переслано до головного Т-ва як „Дар Просвіті". В тому ж дні відбулися в місцевій читальні два відчити про „Просвіту" для членів. У всіх селах переведено також збірку на „Дар Просвіті", з якої переслано досі до Гол. Т-ва близько 350 зол.

Згін рогатої худоби. Повіт. Союз Кооператив у Калуші разом з філією „С. Г." в порозумінні з Центросоюзом і Рільничою Палатою уладили в днях 9. і 18. грудня ц. р. згони рогатої худоби, підчас яких закуплено на вагу 40 штук волів та коров, призначених на експорт. Продавці, переважно наші селяни, може кінець-кінців вимиркують по одержаній ціні, що практикована ними досі продажа („на око") є куди гірша від ціни на вагу та закинуть поганий звичай продавати „на око". Українська кооперація через своїх представників підкреслила вагу цієї імпрези, що має на меті виключити несовісного посередника, що досі у цій ділянці диктував ціни, які сам хотів.

КРЕМЯНЕЦЬ.

Курси для кооперативних рахівників у Кремянці. „Обєднання польських організацій" у Кремянці організує від 20. січня 8-деняі курси для кооперативних рахівників. Кажуть, що на курсах викладатимуть польською та українською мовою. Такі самі курси в грудні відбувалися у Вишнівці, але навіть інструктор-українець п. Яськевич читав там реферати польською мовою.

Популярні реферати. Українське Добродійне Т-во у Кремянці зорганізувало низку публичних рефератів з ріжних ділянок знання. 15. грудня проф. М. Кобрин про читав реферат на тему: „Добродійність у християнській церкві"; 22. грудня ц. р. п. Козубський на тему: „Значіння друкованого слова в житті українського народу".

ЛУЧЧИНА І ЗДОЛБУНІВЩИНА.

Українські купці на Волині організуються. Після ліквідації владою на Волині українських кооператив по багатьох селах місцеві селяни повідчиняли приватні крамниці. І тепер таких купців маємо не одну сотку. Вони не хотять ходити самопасом і для захисту своїх інтересів рішили зорганізуватися. Ще вторік у Луцьку повстала філія „Союзу Українських Купців і Промисловців у Львові", але місцева влада заборонила основати цю філію, боячись львівських впливів. У цьому році ініціятивна група випрацювала статут „Союз купців-українців на Волині" і подала його затвердження волинському воєвідству. Сподіваються, що цей статут буде затверджений. — У здолбунівському повіті зорганізувалося 40 українських купців, які відкрили для себе гуртівню в м. Здолбунові. В добрий час!

Нові книжки й журнали.

MORZE. Warszawa, grudzień 1935. R. XI. № 12.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр.

Неділя, 29. XII. год. 12 впол. Ціни найнижчі. „Попелюшка"; год. 3.30 попол. Ціни найнижчі „Ревізор"; год. 8. веч. „Пригода в Гранд Готелю" з І. Кульчицькою.

Театр Рівнородностей.

Неділя, 29. XII. год. 8. веч., ціни найнижчі „Шістнадцятилітка".

Кіна.

АДРІЯ: „Останній отаман Анненків".
АПОЛЬО: „Кохай тільки мене".
АТЛЯНТИК: „Кохаю всі жінки" з І. Кепурою.
БАНДА: „Велика подія", „Скінчена пісня".
ҐРАЖИНА: „4 і пів мушкетерів".
КАСІНО: „Фліп і Флап" як індійські піхотинці.
КОЛІСЕЙ: „Гра за жінку", ревія „Парада гумору".
КОПЕРНИК: „Єгипетські ночі" з Еді Кантором та „Три веселі мишки".
МАРУСЕНЬКА: „Напад на Конго".
МІРАЖ: „Баль у Савої", ревія „Як бавляться у Львові".
МУЗА: „Ідемо до щастя".
ПАКС: „Острів скарбів".
ПАЛЯС: „Любовні маневри".
ПАН: „Сінг-Сінг".
РАЙ: „Веселий ювилей Мікі Мавс".
СОНЦЕ: „У твоїх обіймах" та ревія „Нуно на тещі".
СВІТ: „Цісарева та я" (Ліл. Гарвей".
СТИЛЕВЕ: „Гозвиріяні очі" із Шерлі Темпль і ревія.
ТЕНЧА: „Легіон безбожних", додатки з Тижневик Пата.
ТОН: „Хрестоносні походи" Сесіля Б. Міля.
УТІХА: „Ковбой мільйонером" і ревія.
ХИМЕРА: „Сьогодні вечором у мене".

Закордонне радіо.

Неділя, 29. грудня 1935.

Відень (506,8) 11,45 Орх. концерт, 12.50 Популярна музика, 15.40 Камер. музика, 19.45 „Айне Фарт інс Вайсе" (муз., спів), 22.20 Спів ресітал Колемана Патакі, **Братислава** (298,8) 10.20 Чеські нар. пісні, 18.10 Мадярська камер. музика, **Кошиці** (259,1) 12.30 Концерт, 18.00 Для Закарпаття (у муз. частині концерт хору Вовна), **Прага** (470,2) 8.30 Рел. музика, 9.25 Концерт дутого квінтету, 14.30 „Песиголовці" оп. Коваровича, 17.50 „Орфей у пеклі" оперетка Офенбаха, 21.35 Концерт сальон. квартету, 22.35 Сальон. музика, **Париж** (1648) 12.00, 14.00 Легка музика, 15.15 Музика Півд. Америки, 20.00 Спів. ресітал Маі Федін, 21.00 Вок. концерт, 21.45 „Пані Інс" мельодрама Бісона, **Білгород** (437,3) 13.15 19.50 Нар. пісні та мельодії, **Берлін** (356,7) 9.30 Орг. музика, 11.30 Симфонія г-дур Гайдна (на стілю), 20.00 „Фігарове весілля" оп. Моцарта, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Вес. поранок, 18.30 Балади Брамса, Райхарда, Шопена, Шуберта відсп. Люля Миш-Гаймер у супр. форт., **Ляйпціг** (382,2) 11.30 Сильвестрова кантата Баха, 14.25 Концерт хору, 15.00 Коляди, 18.00 „Сумерк богів" оп. Р. Ваґнера, **Мінхен** (405,4) 9.30 Соната на скр. і форт, с-моль Реґера, 10.30 Нар. музика, 14.45 Концерт, **Будапешт** (549,5) 15.30 Легка музика, 17.00 Форт. ресітаю, 18.10 Різдв. мельодії, 19.50 Нар. пісні в супр. циг. орх., **Мілано** (221,1) 20.30 Музика, **Рим** (420,8) 12.30 Скр. ресітаю. 17.00 Симф. концерт, 20.30 „Ернані" оп. Верді.

Понеділок, 30. грудня 1935.

Відень (506,8) 16.05 Солісти (форт., сопран і барит.), 20.00 Австр. нар. музика, 21.00 „Дитячі літа Христа" рел. трилогія на сольові голоси, хор і орх. Берліоза, **Прага** (470,2) 12.35 Сальон. музика, 17.40 Різдв. пісні, 20.45 Фільг. орх., **Париж** (1648) 18.30 Концерт, 21.00 Баскійські нар. пісні, 21.45 Камер. музика, **Білгород** (437.3) 16.00, 19.50, 21.30 Спів, **Берлін** (356,7) 18.50 Форт. ресітаю, 19.50 Форт. твори Шопена, 20.45 Симфонія ч. V. г-дур Брукнера, **Кенігсвустергавзен** (1571) 17.50 Давня скрипкова музика, 21.00 Капеля, **Кельн** (455,9) 16.15 Різдв. дуети, 19.00 Концерт, **Ляйпціг** (382,2) 20.10 Нар. танки Карпатії, 21.00 Попурі маршів, 22.20 Варіяції Баха, **Мінхен** (405,4) 16.10 Солісти (спів, муз.), 17.00 Франконські композитори, 19.00 Розривк. концерт (муз., спів), **Будапешт** (549,5) 12.05, 13.00 Концерт, 20.10 Форт. ресітаю, 21.00 Легка музика, **Мілано** (221,1) 11.30 Легка музика, 20.30 „Іріс" оп. Масканія, **Рим** (420,8) 13.20 Орх. музика, 20.30 Симф. концерт.

Львівське радіо.

Неділя, 29. грудня 1935.

9.00 Раннішня авдиція, 10.00—11.57 Богослуження. Моцартова хвилина з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Театр всячина, 12.15 Муз. поранок, 14.00 „Виїзд до тети", фрагм. із недр. повісти 36 Уміловського, 14.20 Легка музика з гр. пл., 15.00 Хліборобська гутірка, 15.15 Легка музика з гр. пл., 15.30 Огляд ринків рільних продуктів, 15.42 Музика з гр. пл., 15.45 Памятаймо про наших союзників, 16.00 Ломиголовки для дітей 16.15 Концерт орх., 16.45 Коляди, 17.00 Танкова музика, 17.40 Словно-муз. авд., 18.10 Легка музика з гр. пл., 18.25 Рекл. концерт, 18.40 Спорт. вістки, 18.45 Театр Уяви: „Сильна кров" Ж. Фальковського, 19.15 Літер. новини, 19.30 На веселій львівській хвилі, 20.00 Льоренс Тибет з гр. пл., 20.10 „Страшний двір" оп. Монюшка; у перерві в год. 21.00 Випімки з творів Й. Пілсудського, в год. 21.55 „Дуби й образи в Рогалині", в год. 22.50 Спорт. вістки.

Понеділок 30. грудня 1935.

6.30 Ран. авд., 7.55 Трохи інформацій, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Концерт орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Легка й популярна музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.30 Концерт ревелерсів „Весела Пятка", 16.00 Лекція німецької мови, 16.15 В Еспанії — гр. пл., 16.45 Скеч: „Висока ексмісія!", 17.00 Бабська цікавість, 17.15 Хвилина поезії, 17.20 Дебісі: Соната на флет, альтівку й арфу, 17.50 Зелений кущ омели — гутірка, 18.00 Спів у супр. форт., 18.30 Листи від дітей, 18.40 Сільва рерум, 18.45 Баляда в музиці з гр. пл., 19.00 Плавай ввесь рік — репортаж про криті плавальні, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.30 Пісоньки з гр. пл., 20.45 Веч. денник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Концерт капелі, 21.30 Поетична авангарда, 22.00 Симф. концерт, 23.05 Танк. музика з гр. пл.

Радіокутик.

ТРАСМІСІЯ ОПЕРИ ІЗ СТУДІЇ.

Коли трансмітують оперу із студії, розміщення мікрофонів у поданий вище спосіб не є потрібне, бо характеристичні риси помешкань призначених спеціяльно для радієвих трансмісій виключають невигоди театральних саль, даючи можність угрупувати інструменти і артистів згідно з розстановою мікрофонів. У результаті в цьому випадку можна мати добру трансмісію при застосуванні двох або трьох мікрофонів, з яких один був би спеціяльно призначений для оркестри, другий для артистів, згідно з засадами, прийнятими в театрі.

Докладне обговорення цієї проблеми входить уже в царину чистої новітньої техніки. Досить тільки згадати, що італійське радіо для випадків, коли треба трансмітувати оперу великої артистичної вартости, що вимагає великої орхестри і хору, збудувало дві спеціяльні студії в Римі і Турині, пристосовані спеціяльно для цієї мети.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долляр у Львові у приватних оборотах 5.29—5.31.

Нім. марка 1·25—1·35, фр. франки 34·90—35·10, шв. франки 171·70—172·20, фунти стерлінги 26·10—26·20, австр. шілінги 98·50—100, чеські кор. 19.50—20.50, рум. леї 26·50—28.00, італ. ліри 33.00—35.00.

Золото: Доляри 8.98—9.01, Рублі 4.70—4·85, Фр франки 34.30—35·00, Корони 36·08—36·20, Дукати 82.70—83.20; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.35, Рублі 1.60, Фльорени 0.85; 1 гр. срібла 7—8 сот.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 27-го грудня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2·50	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.54·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2·60	„
1 л. молока	0·16	„
1 л. сметани	0·75	„
1 к. яєць	5·50—5·60	„

Тенденція на масло і яйця знижкова. На молоко і сметану слаба.

Маслосоюз повідомляє, що від 30. XII. п. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Цьогорічні курочки І. кл.	0·95	зол.
Однорічні, товсті кури І. кл.	0.90	„
Цьогорічні когути І кл. до 1·30 кг.	0.90	„
Товсті качки І. кл.	1.—	„
Товсті індики І. кл.	1.—	„
Товсті пантарки	1.00	„

Кури, качки, індики, пантарки приймає в кожній кількости.

Птицю не годовану приймає по дешевшій ціні.

Купує вівсяну питльовану муку, гречану муку, просо, ячмінь та овес.

Приймає нових доставців.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.